

Opieka nad chorym z ostrą niewydolnością nerek

- Nerki są narządem parzystym, którego zadaniem jest usuwanie wraz z moczem nadmiaru wody z ustroju, różnych ciał odpadkowych będących końcowymi produktami przemiany materii i różnych ciał toksycznych, które się do ustroju w ten czy inny sposób przedostały.

- Bez względu na przyczynę, ostateczne uszkodzenia nerek mają najczęściej charakter nieodwracalny, a skutki ich są zawsze bardzo groźne dla całego ustroju, a nawet i dla życia. Uszkodzone nerki przestają sprawnie wykonywać swe czynności. W zależności od tego, jak wielka część nerek została bezpowrotnie zniszczona i jaka jest jeszcze czynna — stopień upośledzenia ich czynności może być większy lub mniejszy.

- Substancje, które normalnie opuszczają szybko ustrój wraz z moczem, wówczas gromadzą się w nim w coraz większych ilościach. Stan zatrucia, jaki się wówczas rozwija, nosi nazwę mocznicy, czyli uremii.

- Bardzo często mamy do czynienia z podwyższonym ciśnieniem krwi i wtórnym osłabieniem mięśnia serca. Rozwija się niedokrwistość, czyli anemia. Chorzy są bladzi, z żółtawym odcieniem skóry. Sama skóra jest sucha, język obłożony. Apetyt jest upośledzony, mogą występować biegunki. Często trapią chorych bóle głowy i poczucie duszności — zwłaszcza przy wysiłkach fizycznych. W bardziej zaawansowanych stanach przychodzi do senności, apatii, a nawet zamroczenia (kiedy indziej chorzy są pobudzeni i niespokojni).

- Zatruciu mocznicowemu dużego już stopnia towarzyszą zaburzenia przytomności, a nawet zupełna jej utrata, zwana w takich przypadkach śpiączką mocznicową. U niektórych chorych mogą się pojawiać drgawki. Śpiączka mocznicowa jest zwiastunem katastrofalnego pogłębiania się niewydolności nerek i zazwyczaj bezpośrednio poprzedza zgon.

- Chorzy z przewlekłym procesem chorobowym nerek i nawet z dość dużego stopnia ich uszkodzeniem mogą jeszcze przez długie lata. a nawet dziesiątki lat, czuć się dość dobrze. Mogą oni bez większych dolegliwości prowadzić względnie normalny tryb życia — pod warunkiem jednak, że będą dużo wypoczywać, nie wolno im wykonywać żadnych czynności wy-wymagających dużego wysiłku. Muszą unikać wszystkiego, co pogarsza ukrwienie nerek — a wiadomo, że następuje to w chłódzie, przy pracy fizycznej, w stanach zmęczenia.

- Ubrani muszą być cieplej niż ludzie zdrowi, bardzo ważne są ciepłe, zawsze suche skarpetki (pończochy) i obuwie. Nie powinni wychodzić poza obręb domu w dni deszczowe i chłodne. Chorzy z uszkodzeniem nerek są wrażliwi na wszystkie zakażenia. Powinni unikać stykania się z ludźmi podejrzanymi o rozsiewanie zarazków, np. z przeziębionymi, za-katarzonymi itp., powinni unikać dużych skupisk ludzkich, zwłaszcza w okresach epidemii grypy.

- Bardzo ważną rolę w chorobach nerek odgrywa dieta Ze względu na to, że w przewlekłych chorobach nerek wciąż jeszcze nie znamy prawdziwie skutecznego sposobu leczenia ani radykalnie działających leków, odpowiednie odżywianie chorego jest jednym z zasadniczych sposobów zapobiegających wystąpieniu lub pogłębieniu się nie wydolności tego narządu.

- Najbardziej znaną cechą niewydolności jest przewlekłe zatrucie się ustroju odpadkowymi produktami przemiany materii, wśród których najważniejszą rolę odgrywają substancje pochodzące z rozpadu pokarmów białkowych, a więc takich jak mięso, białka jaj, ryby. Z białek tych powstaje mocznik, kwas moczowy, kreatynina i inne związki — które łącznie nazywamy „ciałami reszty azotowej”.

- Dlatego chorego z uszkodzonymi nerkami żywimy głównie po- trawami mącznymi, roślinnymi (warzywami, owocami), zawierającymi cukier i tłuszcze — natomiast ograniczamy potrawy białkowe. Szkodliwa dla nerek chorych jest również sól kuchenna — i dlatego potraw nie solimy.